

Lieve gemeente,

In deze Veertigdagentijd lezen we verhalen uit het Johannes Evangelie.

Het zijn de verhalen over Jezus' laatste week.

Verhalen van liefde en aandacht.

Vandaag lezen we een gedeelte uit Jezus' laatste toespraak voor zijn leerlingen.

Het is als het ware zijn testament dat hij hier aan hen geeft.

Woorden van bemoediging, liefde en hoop.

Deze woorden van Jezus zijn zo'n 50 jaar na zijn dood in het Johannes Evangelie terecht gekomen.

En of deze woorden nu letterlijk door Jezus zo zijn uitgesproken is niet waarschijnlijk, maar het is ook niet zo van belang.

Van belang is dat deze woorden op het moment dat de Evangelist ze opschreef gericht waren aan de christelijke gemeente van Johannes.

Na 50 jaar mist deze Johannes-gemeente Jezus nog steeds en misschien wel meer dan ooit.

Wat was het geval?

Zij werden van alle kanten bedreigd.

Door de synagoge, waar een breuk mee was geweest.

En door de Romeinen die nog steeds de baas waren in een groot deel van de wereld.

Deze afscheidstoespraak van Jezus was gericht aan zijn leerlingen en aan deze gemeente in de verdrukking.

De woorden gaan over liefde, over de terugkomst van Jezus, die men in die tijd heel spoedig verwachtte en over de komst van de Geest.

Die Geest zal de leerlingen bemoedigen.

Na Pasen zal Jezus' stem niet verstomd zijn maar door de Geest zal hij zijn leerlingen blijven steunen, troosten en inspireren.

Over de hoofden van de Johannes gemeente heen worden deze woorden ook tot ons als lezers van de Bijbel gesproken.

En voor iedereen die deze woorden leest geldt dat hij of zij die leest in de eigen situatie.

Ook wij kunnen er nu nog altijd in onze situatie en dat is momenteel midden in de Corona epidemie, troost en bemoediging uit putten.

Deze woorden gaan over liefde en aandacht.

En ze gaan over vrede.

“Ik laat jullie mijn vrede na”.

Het is de vrede die we elkaar toewensen in de vredegroet bij het Avondmaal.

En het is ook de vrede waarmee vaak de zegen als afsluiting van de kerkdienst eindigt.

Ik vroeg me af wat dit woord “vrede” voor ons betekent.

Vrede is het afwezig zijn van oorlog.

Maar het is zoveel meer.

Momenteel is er veel onvrede, met name vanwege de Corona maatregelen die voor de één niet veel impact hebben, maar die voor een ander desastreus zijn vanwege verlies aan werk en inkomsten.

Of omdat mensen helemaal in de knel komen om wat voor reden dan ook.

En dat al gedurende hele lange tijd.

Kun je daar vrede mee hebben?

Maar ook heeft vrede te maken met het vrede hebben met jezelf.

Met wie en hoe je bent.

Daarbij moest ik denken aan het verhaal van Jacob, de laatste van de drie aartsvaders.

Want zijn verhaal gaat onder andere hier over: over vrede hebben met jezelf.

We hebben een gedeelte gelezen uit het grote verhaal over zijn leven waarin beschreven wordt hoe hij terugkeert bij zijn schoonvader Laban vandaan, terug naar Kanaän, het land waar zijn familie woont.

Het is een vreemde episode in die terugreis en het heeft alles te maken met vrede.

Want wat gebeurt er.

Wanneer Jacob al zijn geliefden en al zijn bezit over de rivier de Jabbok het land binnen heeft gebracht, dan blijft hij zelf nog even achter.

Alleen.

En op dat moment worstelt hij met iemand.

Een man, een engel, God?

Het verhaal is er niet duidelijk over.

Om te begrijpen wat er gebeurt moeten we naar het hele verhaal van Jacob kijken.

Toen hij werd geboren hield hij de hiel van zijn tweelingbroer Esau vast. Volwassen geworden kocht hij het eerst geboorterecht van zijn broer en later stal hij de zegen die Esau toekwam.

Kortom Jacob wilde eigenlijk Esau zijn.

En de reden hiervan?

Esau was de oudste, hij was sterk, hij was een jager en hij was de lieveling van zijn vader.

Jacob wilde graag Esau zijn en daarom was er spanning tussen de broers.

Een spanning die gevaarlijk dreigde te worden voor Jacob want toen Esau ontdekte dat Jacob zijn zegen had gestolen, zwoor hij hem te zullen doden.

Jacob vlucht dan naar zijn oom Laban, waar hij nog meer spanningen tegenkomt en nu na vele jaren op weg terug naar huis, hoort hij dat Esau hem tegemoet komt met 400 mannen.

Jacob wordt dan doodsbang waarbij het zweet hem uitbreekt staat er.

Ongetwijfeld was Esau nu op weg om hem te doden en bovendien wist Jacob dat hij daar een goede reden voor had,

Al die tijd had Jacob zijn broer Esau willen zijn en dit bracht hem spanning, conflicten en rivaliteit.

Esau voelde zich bedrogen en Jacob was bang.

Op dit moment wanneer Jacob na 22 jaar terugkeert en op het punt staat zijn broer Esau te ontmoeten, op dit moment worstelt Jacob met zichzelf.

Eindelijk laat hij het beeld van Esau, het beeld dat hij al die jaren bij zich had gedragen van zijn broer die hij had willen zijn, eindelijk laat hij dit los.

Dit is een kritisch moment in Jacobs leven.

Van nu af aan is hij er tevreden mee om zichzelf te zijn.

Hij heeft vrede gevonden.

Het geldt voor iedereen: pas op het moment dat we ophouden om iemand anders te willen zijn, pas dan kunnen we vrede hebben met onszelf en met de wereld.

Hoe vaak hebben we niet de neiging om anders te doen en te zijn dan we in werkelijkheid zijn.

Bijvoorbeeld om populair te worden.

We kunnen ons herkennen in de strijd die Jacob voerde om zichzelf te vinden en zichzelf te worden.

Want het is niet gemakkelijk om het verlangen om iemand anders te willen zijn om dat los te laten.

Het verlangen om te willen hebben wat anderen hebben en om te zijn wat zij zijn.

De meesten van ons herkennen deze gevoelens wel af en toe bij zich zelf.

Vaak kan het lang duren om vrede met onszelf te hebben en om te aanvaarden wie we zelf zijn.

We zien in het verhaal van Jacob hoe hij gedurende zijn hele leven altijd te maken had met conflicten.

Conflicten met Esau, met Laban, tussen Rachel en Lea, tussen zijn zonen.

Alsof de Bijbel ons wil vertellen dat we altijd conflicten om ons heen zullen hebben zolang er een conflict in onszelf is.

We zullen eerst vrede in onszelf moeten hebben om ook vrede om ons heen te hebben.

Deze vrede is de vrede die we elkaar toewensen bij de vredegroet, wanneer we het Avondmaal vieren.

Het is de vrede waarmee de zegen aan het einde van de kerkdienst eindigt:

Hij geve u vrede.

Want een mens die vrede heeft gevonden in zichzelf en met zichzelf, die heeft ook vrede om zich heen en met de wereld.

Te midden van alle onvrede die er momenteel is, mogen we elkaar deze vrede toewensen.

Amen